

3 lutego 1930 r.

B61L 11/02

URZĄD PATENTOWY

RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

OPIS PATENTOWY

Nr 11188.

Kl. 20 i 5.

Rybnicka Fabryka Maszyn Spółka z ograniczoną poręką
(Rybnik, Polska).

**Przyrząd do napędu samoczynnych zwrotnic, urządzeń zatrzymowych lub
przyrządów licznikowych, uruchomiany przez wozy, toczące się po torze.**

Zgłoszono 7 października 1927 r.

Udzielono 26 października 1929 r.

Do nastawiania samoczynnych zwrotnic, do napędzania urządzeń zatrzymowych lub przyrządów licznikowych używa się tarcze uzębione, które są obracane o pewien określony kąt zapomocą osi wozu (wózka lub wagonu) albo innej jego części. W znanych dotychczas urządzeniach tego rodzaju zdarza się, że uzębiona tarcza nie zawsze wykonywa obrót właściwy, a mianowicie wtedy, gdy wozy (w zależności od stanu nasmarowania osi kół) toczą się z rozmaitą szybkością, wobec czego zdarza się, że następny ząb tarczy zachwytywany jest nieprawidłowo i wskutek tego następują zakłócenia w pracy tych urządzeń.

Powyższą wadę tego urządzenia stara-no się usunąć w ten sposób, że uzębioną

tarczę zaopatrywano w hamulce, które usuwają jednak omawianą wadę niezupełnie, a jednocześnie powodują nową wadę, t. j. zatrzymują wozy.

Zgodnie z niniejszym wynalazkiem wspomnianą na początku wadę usuwa się w ten sposób, że z uzębioną tarczą łączy się kołko zapadkowe o ilości zębów równej ilości zębów tarczy uzębionej, ale pochyłonych w odwrotnym kierunku, niż zęby tarczy, a które to kołko zapadkowe obraca się wraz z tarczą tylko w chwili wysunięcia zapadki z zazębienia, a wysunięcie tej zapadki dokonywane jest przez przejeżdżający wóz.

Na rysunku przedstawiono schematycznie przykład wykonania wynalazku, a

mianowicie na fig. 1 przedstawiono tarczę uzębioną wraz z kołem zapadkowym i zapadką, w chwili naciskania jej przez oś wozu w widoku z boku, na fig. 2 — tarczę w chwili przesuwania jej w kierunku strzałki przez oś wozu, a na fig. 3 — w tym samym widoku tarczę po przejściu osi wozu ponad zębem tarczy i po zazębieniu zapadki o następny ząb koła zapadkowego.

Na rysunku zatem przedstawiony jest całkowicie jeden okres działania przyrządu według wynalazku.

Tarcza uzębiona *a* jest sztywno połączona z kołem zapadkowym *b*. Zapadka o ramionach *c* i *d* jest umocowana na czopie *k*. Z zapadką *c—d* połączony jest za pomocą trzpienia *h* rozwidlony koniec drążka *e*, utrzymywanego w swym położeniu za pomocą sprężyny *g*, której jeden koniec opiera się o nieruchomą obsadę *n*, dzięki czemu ramię *c* zapadki stale dociskane jest do zazębienia *b*.

W chwili gdy oś *f* wozu naciska na ramię *d* zapadki, wówczas ramię *c* zwalnia koło zapadkowe *b*. Drążek *e* może być osadzony dowolnie, w każdym razie tak, aby przy zastosowaniu sprężyny, czy też przeciwwagi, zapadka *c, d* mogła się swobodnie poddawać razem z tym drążkiem naciskowi części *f* wozu i po ustaniu tego nacisku natychmiast wracała do poprzedniego położenia.

Ponieważ w chwili rozłączenia zapadki *c* z kołem zapadkowym *b* równocześnie tarcza *a* zostaje obrócona w kierunku strzałki, a następnie ramię *d* zapadki pod działaniem sprężyny *e* powraca do poprzedniego położenia, aż do chwili, gdy

ramię *c* zapadki, ślizgając się po obwodzie koła zapadkowego *b*, nie zaczepi o najbliższy ząb jego, zatrzymując tarczę *a*, która wówczas znajduje się w takim położeniu, że oś wozu przechodzi swobodnie ponad zębem *m*.

W czasie obracania tarczy *a* zostaje przestawiona zwrotnica, względnie zostaje otwarte lub zamknięte urządzenie zatrzymowe lub wreszcie może być uruchomiony licznik w zależności od tego, do czego służy urządzenie według wynalazku.

Zastrzeżenie patentowe.

Przyrząd do napędu samoczynnych zwrotnic, urządzeń zatrzymowych lub przyrządów licznikowych, uruchomiany przez wozy, toczące się po torze, znamieny tem, że składa się z uzębionej tarczy (*a*), sztywno połączonej z kołem zapadkowym (*b*), zaopatrzonem w zęby skierowane w odwrotnym kierunku, niż zęby tarczy (*a*), przyczem ilość zębów koła (*b*) jest równa ilości zębów tarczy (*a*), oraz z rozwidlonej zapadki (*c, d*), uruchomianej przez wozy, i na jedno ramię (*d*) której naciska część (*f*) wozu, a której drugie ramię (*c*) jest przyciskane do koła zapadkowego (*b*) oraz tak wykonanej, że po każdym pokręceniu tarczy (*a*) o jeden ząb, zapadka (*c*) ustala tarczę (*a*) za pomocą koła zapadkowego (*b*).

Rybnicka Fabryka Maszyn
Spółka z ograniczoną poręką.

Zastępca: Inż. J. Wyganowski,
rzecznik patentowy.

